

Tankevækkende mikro-operaer

Den femte SPOR Festival for ny musik i Århus koncentrerer sig i år om den menneskets stemme og begrebet lyd som en fundamental del af vores liv og vores udtryk. Flere af festivalens arrangementer foregår derfor ude i byens rum og kommer dermed tæt på borgerne og "de almindelige mennesker".

SPOR Festival

Den Gamle By, Århus

Fredag

Mange af fredagens aktiviteter var henlagt til Den Gamle By, hvor Torvet og de omkringliggende gader om eftermiddagen dannede ramme om en moderne version af de gamle købmænds råb og sang, når de falbød deres varer.

Effektfuldt og overbevisende blev "gaderåbene" udført af Neue Vokalsolisten fra Stuttgart, der har specialiseret sig i nutidig musik og moderne musikteater. Ensemblet blev dannet i 1984 og består af syv sangere, der opfatter sig selv som forskere, opdagere, eventyrer og idealister.

På den råkølde og våde eftermiddag kunne man glæde sig over deres stærke performance i f.eks. Giacinto Scelsis "Tre canti popolari", Claude Viviers "Love Songs" og Gerhard Stäblers "Belfast Breakfast Songs".

Mere dybtgående psykologisk gods var der imidlertid i komponisten Niels Rønholdts og mediekunstneren Signe Klejs' mikro-opera "Triumph", udført i Helsingør Theater af Figura Ensemblet. Operaen er baseret på tekster af bl.a. Anton Tjekhov og Donatien-Francois de Sade (marquis de Sade).

Tæt samspil

Her beskrives i lyd, billede og performance det tætte samspil mellem menneskets krop, sjæl, lyd, længsler og spændingsfeltet mellem nydelse og smerte, hvor handlingen er en stiliseret SM-seance bygget op omkring en piskning. Forestillingen tager udgangspunkt i et mørkt, næsten Hammershøi'sk scenebillede, hvor en kvinde sidder på knæ foran en stol med ryggen mod publikum, og en skræm på bagvæggen supplerer med tekst og videografik.

Herefter bygges pisknings-forløbet gradvist op med lydeffekter fra bl.a. kontrabassen og et slagtpøjsinstrument (klaptræ), og man hører kvindens suk, stønnen og smertelyde, dels via hendes stemme, dels igennem klarinetten, som både frembringer høje toner og en hvislende lyd uden tone, fremkaldt ved at der blæses luft direkte gennem instrumentet.

Forestillingen giver meget stof til eftertanke og handler i virkeligheden om meget mere end en sexuel seance. Den er samtidig et billede på en anden form for slag og "piskning", der foregår på mange planer i dagligdagen og et billede de vilkår, mennesket lever under. Og her bliver forestillingens indledende spørgsmål interessant: "Is she in pain? Is she lustful?" Værket får til slut en nærmest religiøs dimension med billedet af svingende kirkeklokker, hvis lyd frembringens via slag.

Mindst lige så tankevækkende var uopførelsen af den 32-årige Christian Winther Christensens lille humoristisk-makabre opera "Documentation about Apu Sarkur".

Christian Winther Christensen er bl.a. uddannet af SPOR Festivals nye kurator, komponisten Bent Sørensen. Den unge komponist optræder selv i videoklip på skærmen, hvis sort-hvide billeder skaber en slags tidløshed. Værket er en fiktion, der tager afsæt i nadverritualets "Dette er mit legeme, tag det og spis det til ihukommelse af mig".

Herfra opbygges et handlingsforløb, hvor en indisk mand ved navn Apu Sarkur indvilliger i at dø og blive spist, ud fra filosofien: Når man spiser en person, indtager man også de gode egenskaber fra denne person. Eller som komponisten selv har forklaret det: Det overordnede perspektiv er: når man indtager noget, bliver det også en del af en selv.

Spændende lydeffekter

Det rituelle aspekt understreges i musikken bl.a. gennem den langtspondne melodiske linie, smukt sunget af vokalsolisten Signe Asmussen. Melodien er et credo, hvis hovedmotiv genhøres flere gange i operaen. Desuden byder værket på flere spændende lydeffekter, såsom at klappe på basklarinettens mundstykke, at stryge på langs ad kontrabassens strenge, ligesom klaveret var præpareret med bl.a. modellervoks, et par glasfyrfadsstager og papir. Et spændende værk, der rummer både masser af humor, men også alvor.

Også i Helsingør Theaters foyer kunne man stifte bekendtskab med komponisterne Simon Steen-Andersens og Kaj

Aunes nye "Sound Tag" - en lille elektronisk indretning, som var monteret på bunden af plastikkrus-holdere, og som reagerer på lyset ved at omsætte lysfrekvens til lydfrekvens. Når kruset tømmes og dermed løftes mod lyset, stiger tonehøjden og lydintensiteten. Sådanne Sound Tag anvendes i SPOR-dagene rundt om i byen som en slags lyd-graffiti. De præsenteres lørdag eftermiddag i Musikhuset.

Af STEEN SØGAARD

Offentliggjort 09.05.09 kl. 15:01

<http://kpn.dk/klassisk/koncert/article1687841.ece>